

Dr Karmen Joller
sotsiaalminister
Sotsiaalministeerium

13.07.2026

Eesti Arstide Liidu arvamus tervishoiuteenuste korraldamise seaduse ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduse (tegevuslubade muudatused) eelnõu kohta

Avaldame arvamust eelnõu punkti 14 kohta, millega reguleeritakse tervishoiutöötaja registreeringu kehtetuks tunnistamist või peatamist Terviseameti poolt juhul, kui tervishoiutöötaja ei ole täitnud Terviseameti ettekirjutust või rikub süstemaatiliselt või olulisel määral kutse- või erialal tegutsemise nõudeid või kaldub ilma meditsiiniliselt põhjendatud aluseta kõrvale üldtunnustatud kutse- või erialasest praktikast ning sellest tuleneb oluline või vahetu oht patsiendi ohutusele või tervishoiuteenuse kvaliteedile.

Täname, et arstide liidu ettepanekuid eelnõu eelmise versiooni kohta on osaliselt arvestatud. Avaldame veelkord rahulolematust selle kohta, et registreeringutega seotud muudatusi ei käsitletud väljatöötamiskavatsuses ja neid ei ole arstide liiduga ega erialaseltsidega arutatud ka seaduseelnõu ettevalmistamisel.

Leiame, et tegemist on oluliste muudatustega, mis vajavad sisulist arutelu, esitatud muudatused annavad ametnikele otsustusõiguse, mis ei vasta nende pädevusele, seetõttu ei saa me eelnõu punkti 14 (TTKS § 32¹ muudatused) täies mahus kooskõlastada.

Oleme nõus, et peaks olema võimalik arsti registreeringut peatada, kui ta ohustab patsiente sobimatute ravimeetodite kasutamise, tervisesesiseisundi, puuduliku erialase pädevuse tõttu või muudel põhjustel. **Kuid selle hindamine peab toimuma selgete kriteeriumite alusel ja pädevate isikute poolt.** Ei saa nõustuda sätetega, mis annavad otsustusõiguse selgelt Terviseametile, kus vastav pädevus puudub. Seletuskirjas rõhutatakse küll, et Terviseamet ei hinda meditsiinilise tegevuse sisu, kuid eelnõus puudub regulatsioon, kes ja kuidas seda hindab.

Märkused ja ettepanekud:

1. TTKS § 32¹ lõiked 1 ja 2 soovitakse sõnastada järgmiselt:

(1) Terviseamet võib peatada tervishoiutöötaja registreeringu tervishoiukorralduse infosüsteemis järgmistel alustel:

1) tervishoiutöötaja ei ole täitnud Terviseameti ettekirjutust;

2) tervishoiutöötaja rikub süstemaatiliselt või olulisel määral kutse- või erialal tegutsemise nõudeid või kaldub ilma meditsiiniliselt põhjendatud aluseta kõrvale üldtunnustatud kutse- või erialasest praktikast ning sellest tuleneb oluline või vahetu oht patsiendi ohutusele või tervishoiuteenuse kvaliteedile.

(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 2 nimetatud asjaolude hindamisel kaasab Terviseamet vajadusel sõltumatu erialaeksperti, tervishoiutöötajate väljaõpet korraldava õppeasutuse või asjaomase erialaühenduse.

TTKS § 32¹ lõike 1 sõnastusest tulenevalt on tervishoiutöötaja registreeringu peatamine kaalutusotsus.

Kaalutusotsuse tegemisel peab otsuse tegija hindama kõiki asjas tähtsust omavaid asjaolusid: kas tervishoiutöötaja rikub süstemaatiliselt või olulisel määral kutse- või erialal tegutsemise nõudeid või kaldub ilma meditsiiniliselt põhjendatud aluseta kõrvale üldtunnustatud kutse- või erialasest praktikast ning kas sellest tuleneb oluline või vahetu oht patsiendi ohutusele või tervishoiuteenuse kvaliteedile.

Seega peab Terviseamet registreeringu peatamiseks andma sisulise hinnangu tervishoiutöötaja tegevusele.

Lõike 2 kohaselt kaasab Terviseamet asjaolude hindamisel vajadusel sõltumatu erialaeksperti, tervishoiutöötajate väljaõpet korraldava õppeasutuse või asjaomase erialaühenduse, kuid eelnõu ei kohusta eksperte kaasama. Samuti pole arusaadav, milliste kriteeriumite alusel Terviseamet otsustab, kas selline vajadus on või ei ole.

Teeme ettepaneku kehtestada Terviseametile kohustus kaasata asjaolude hindamisel erialaeksperte vastavalt hinnatava tervishoiutöötaja kutsele ja erialale.

2. TTKS § 32¹ lõike 3 järgi teeb Terviseamet enne registreeringu peatamist tervishoiutöötajale ettekirjutuse rikkumise lõpetamiseks või kutse- ja erialase pädevuse taastamiseks, sealhulgas võib kohustada läbima täienduskoolituse, ning määrab selle täitmiseks tähtaja.

Lõike 5 kohaselt võib Terviseamet peatada registreeringu ilma käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud ettekirjutust tegemata, kui rikkumise laad, ulatus või korduvus kujutab endast vahetut olulist ohtu patsiendi ohutusele või tervishoiuteenuse kvaliteedile.

Leiame, et Terviseametil puudub pädevus määrata, mida on vaja teha tervishoiutöötaja kutse- või erialase pädevuse taastamiseks ja millise täienduskoolituse ta peaks läbima.

Lõike 5 sõnastusest tulenevalt on ettekirjutuse tegemata jätmise kaalutusotsus. Kaalutusotsuse tegemisel peab otsuse tegija hindama kõiki asjas tähtsust omavaid asjaolusid: kas rikkumise laad, ulatus või korduvus kujutab endast vahetut olulist ohtu patsiendi ohutusele või tervishoiuteenuse kvaliteedile. Seega peab Terviseamet ettekirjutuse tegemata jätmisel andma sisulise hinnangu tervishoiutöötaja tegevusele.

Teeme ettepaneku kehtestada Terviseametile kohustus kaasata erialaeksperte sellise ettekirjutuse tegemisel või tegemata jätmisel.

3. Eelnõu sätestab § 32¹ lõikes 1 alused registreeringu peatamiseks. Ettekirjutuse täitmata jätmise on § 32¹ lg 1 p 1 järgi eraldiseisvaks aluseks registreeringu peatamiseks. Lõiked 2–5 täpsustavad registreeringu peatamise korda § 32¹ lg 1 p 2 sätestatud alusel. Sellest saab järeldada, et ettekirjutusi, mille täitmata jätmisel võib registreeringu peatada, võidakse teha ka asjaoludel, mis ei ole hõlmatud § 32¹ lg 1 punktiga 2.

Leiame, et ei ole põhjendatud nõuda registreeringu peatamise lõpetamiseks tervishoiutöötaja teooria- ja praktikaeksami sooritamist kõikidel juhtudel, kui tervishoiutöötaja registreering on peatatud § 32¹ lg 1 p 1 alusel (Terviseameti ettekirjutuse täitmata jätmise tõttu).

Eelnõu muudatusettepanek:

1) mitte lisada TTKSi § 32¹ lõiget 2 eelnõus toodud sõnastuses ja lisada uus lõige järgmises sõnastuses:
„Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 2 nimetatud asjaolude hindamisel, lõikes 3 nimetatud ettekirjutuse tegemisel ja lõike 5 alusel ettekirjutuse tegemata jätmisel kaasab Terviseamet hinnatava tervishoiutöötaja kutsele ja erialale vastava pädevusega sõltumatu erialaeksperti, tervishoiutöötajate väljaõpet korraldava õppeasutuse või asjaomase erialaühenduse.“

Selle lõike rakendamiseks tuleb kehtestada selge regulatsioon, kes ja milliste kriteeriumite alusel annab sisulise hinnangu tervishoiutöötaja erialasele tegevusele.

4. TTKS § 32¹ lõike 1 punktides 1 ja 2 nimetatud tervishoiutöötaja peab registreeringu peatamise lõpetamiseks sooritama tervishoiutöötaja teooria- ja praktikaeksami. Lõikes 7 nimetatud tervishoiutöötaja, kelle registreering on peatatud tervishoiutöötajale kohtuotsusega kohaldatud kutse- või erialal tegutsemise keelu ajaks, registreeringu peatamise lõpetamiseks eksamit sooritama ei pea. Leiame, et see loob kohtuotsuse alusel peatatud registreeringuga tervishoiutöötajale põhjendamatu eelise. Võib eeldada, et kohtus süüdimõistetud tervishoiutöötaja on toime pannud raskema rikkumise kui lõikes 1 nimetatud tervishoiutöötaja.

Teeme ettepaneku kehtestada registreeringu peatamise lõpetamiseks tervishoiutöötaja teooria- ja praktikaeksami sooritamise kohustus ka lõikes 7 nimetatud tervishoiutöötajale.

Rõhutame veelkord, et arstlikku tegevust puudutavaid seadusemuudatusi tuleb eelnevalt arutada arstide liidu ja erialaseltsidega.

Lugupidamisega

allkirjastatud digitaalselt

Katrin Rehema

Eesti Arstide Liidu tegevjuht